

“`html

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Svenska 3

Tema: Litteratur och psykologi: karaktärsanalys

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Undervisningen i kursen ska behandla följande centrala innehåll:

- Litteraturens och psykologins samband ur ett samhälleligt perspektiv.
- Analyser av karaktärer i litterära verk och deras psykologiska motiveringar.
- Tolkningar av litterära texter i relation till psykologiska teorier.
- Metoder för litterär analys och kritisk granskning av litteratur.

Betygskriterium (E)

Eleven kan redogöra översiktligt för några litterära verk och deras karaktärer. Eleven kan diskutera karaktärernas psykologiska motiv och hur de relaterar till textens tema. Eleven visar förståelse för hur psykologiska teorier kan tillämpas för att tolka berättelsen och karaktärerna.

Lärlarleda instruktioner

1. Introduktion till karaktärsanalys (15 min)

- Diskutera vad som menas med karaktär och dess betydelse i en berättelse.
- Ge exempel på olika typer av karaktärer (protagonister, antagonister, etc.).
- Presentera psykologiska teorier som kan tillämpas på karaktärer.
- Definiera begrepp som motiv, konflikt och utveckling.

2. Litterär analys av valda texter (15 min)

- Delge eleverna utdrag ur litterära verk med fokus på karaktärer.
- Be eleverna identifiera karaktärernas egenskaper och motiv.
- Diskutera elevernas observationer och tankar i grupper.
- Sammanställ resultaten i helklassdiskussion.

3. Presentation av analyser (10 min)

- Eleverna presenterar sina karaktärsanalyser för klassen.
- Låt andra elever ställa frågor och ge feedback.
- Diskutera hur olika perspektiv kan påverka tolkningen av en

karaktär.

4. Reflektion och avslutning (10 min)

- Reflektera över vad som har lärts under lektionen.
- Be eleverna dela med sig av sina insikter om relationen mellan litteratur och psykologi.
- Ge en sammanfattning av vikten av karaktärsanalyser inom litteraturstudier.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Karaktärers psykologiska motiv:** Förståelse för varför karaktärer handlar som de gör och hur deras bakgrund, erfarenheter och personlighet påverkar deras beslut.
- **Koppling mellan litteratur och samhälle:** Reflektion över hur litterära karaktärer kan spegla samhällsnormer och psykologiska teorier i olika tidsperioder.
- **Analytiska metoder:** Lär dig om olika metoder för att analysera och tolka litterära verk med ett psykologiskt perspektiv.
- **Diskussion och argumentation:** Förmåga att uttrycka och försvara sina åsikter om karaktärer och deras betydelse för berättelsen.
- **Självreflektion:** Utveckla en personlig förståelse för hur litterära karaktärer kan relateras till egna livserfarenheter och känslor.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Protagonist	Huvudkaraktären i en berättelse, ofta den som driver handlingen framåt.	Från grekiskan, där "protagonistes" betyder "den första som agerar".
Antagonist	Motståndaren till protagonisten, ofta källan till konflikten i berättelsen.	Från grekiskan, där "antagonistes" betyder "den som står emot".
Motiv	Den drivkraft som ligger bakom en karaktärs handlingar och beslut.	Från latin "movere", som betyder "att röra" eller "att flytta".

Diskussionsfrågor

- A. Vilka psykologiska teorier kan bäst förklara protagonisten i den valda berättelsen? Argumentera för ditt svar.
- B. Hur påverkar karaktärernas bakgrunns erfarenheter deras

möjligheter att förändras genom berättelsen?

- C. I vilken utsträckning tror ni att litterära karaktärer kan påverka våra egna liv och vår inställning till psykologiska ämnen?

Aktivitet

Eleverna delas in i smågrupper och får i uppgift att skapa en visuell presentation av en karaktär från en text de har läst. De ska inkludera en kort bakgrund och en psykologisk analys av karaktären. Presentationen ska vara 5-10 minuter lång och ska innehålla både text och bilder. Detta kan göras genom att använda digitala verktyg som Prezi eller PowerPoint, eller genom att skapa en affisch. Syftet är att gemensamt fördjupa förståelsen av karaktären och dess motiv.

Exit-ticket

Frågor	Svar
1. Vad är en protagonist?	Huvudkaraktären i berättelsen.
2. Vad driver karaktärens handlingar i en berättelse?	Karaktärens motiv.
3. Hur kan litteratur spegla samhället?	Genom karaktärers egenskaper och situationer som speglar verkliga livsfrågor.
4. Vad betyder antagonism?	Motståndet mot protagonisten.
5. Ge exempel på psykologiska teorier som används i litteratur.	Freuds psykoanalys, behaviorism, kognitionspsykologi, etc.
6. Vad är syftet med karaktärsanalyser?	Att förstå karaktärernas motiv och deras funktion i berättelsen.
7. Hur kan du relatera till en karaktär i en berättelse?	Genom att tänka på liknande livserfarenheter eller känslor.
8. Vad är viktigt att tänka på när man analyserar en karaktär?	Deras motiv, konflikt och utveckling genom berättelsen.

Hemuppgift

Eleverna ska välja en karaktär från en av de böcker de har läst under kursen och skriva en karaktärsanalys. Analysen ska innehålla en bakgrund om karaktären, en gällande psykologisk teori och en utvärdering av karaktärens utveckling genom berättelsen. Texten ska vara 2-3 sidor lång (A4) och innehålla både citat från boken och referenser till psykologiska teorier.

Citat

“Böcker är inte bara speglar av världen, de är fönster in i djupet av människans själsliv.” - Unknow Author

“`

Tags: [Gymnasiet](#), [Lektion](#)